

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Museologia
Codi	100055
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Optativa 4t. Curs + Llic. + Hum., primer semestre
Horari	Divendres de 8:30 a 11:30h
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català/Castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Teresa Blanch Bofill
Departament	Història de l'Art i Musicologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B7b/147
Telèfon (*)	935811682
e-mail	teresa.blanch@uab.cat
Horari d'atenció	Divendres d' 11:30 a 12:30 h.

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

Tenir nocions bàsiques sobre la història de l'art, el col·leccionisme o el museu, el patrimoni i la museografia.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Assignatura pensada per donar a conèixer als alumnes el discurs teòric sobre la museologia i reflexionar sobre les metodologies que s'apliquen avui en dia.

Objectius formatius de l'assignatura:

- 1) Conèixer el discurs teòric sobre la museologia i les metodologies que s'utilitzen actualment.
- 2) Facilitar instruments que portin a la reflexió sobre temes de recerca, conservació i difusió de la museologia.
- 3) Plantejar vies de solució a possibles problemes que poden sorgir en el desenvolupament de l'activitat professional del museòleg.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE10. Planificar i aplicar projectes i programes museogràfics, utilitzant els coneixements adquirits sobre museologia

Resultats d'aprenentatge

CE10.1. Dissenyar programes museogràfics

Competència

CE12. Utilitzar els coneixements adquirits en l'elaboració de la documentació pròpia del camp de la conservació i la difusió del patrimoni

Resultats d'aprenentatge

CE12.1. Elaborar fitxes de catàlegs, de préstec, d'ingrés de peces, administratius, informes, entre d'altres protocols propis de la feina del museòleg.

6.- Continguts de l'assignatura

- 1) Introducció: definició i evolució del concepte museu, museologia i museografia. Reflexions sobre alguns dels nous reptes que tenen els museus en l'actual context social del segle XXI, tenint en compte la crisi actual.
- 2) Planificació i arquitectura dels museus.
- 3) Gestió, finançament i organització d'una institució museística.
- 4) Recerca i documentació.
- 5) Conservació, protecció i restauració dels béns culturals.
- 6) Exposicions.
- 7) Difusió: programes i estudis de públics
- 8) Sistemes d'avaluació de les institucions museístiques.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

El tipus de docència és presencial i l'alumne haurà de realitzar un treball continuat al llarg del curs. Les sessions magistrals, les visites a museus, les pràctiques d'aula, la lectura obligatòria i les tutories en grup o individuals serviran per dirigir l'aprenentatge dels continguts i de les competències. La professora Teresa Blanch Bofill posarà a disposició dels estudiants materials de l'assignatura per desenvolupar alguns debats i iniciatives de participació general.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes magistrals	38	Conèixer, interpretar i categoritzar
Visites tècniques als museus amb la professora i responsables dels museus visitats	12	Capacitat per argumentar i per intercanviar informació d'una manera raonada
Prova escrita	2	

Supervisades

Recerca de dades amb les noves tecnologies i lliurament de documents	36	Cerca d'informació; sintetitzar i adaptar els continguts
--	----	--

Autònomes

Elaboració i presentació del treball	62	Cerca d'informació i redacció. Conèixer i interpretar
--------------------------------------	----	---

8.- Avaluació

- Avaluació continuada
- Percentatge de cada part:
 - 20 % : assistència i participació a les classes, tutories, seminaris i visites a museus.
 - 40 % : exercicis escrits (treball, ressenya, documentació...).
 - 40 % : prova o proves escrites.

NOTES MOLT IMPORTANTS

- * L'entrega d'un exercici escrit (qualsevol treball o prova de control) comporta un "acte de presència" en l'assignatura i, per tant, exclou l'opció del "no presentat" en les qualificacions finals.
- * Durant el període de la reevaluació únicament existeix la possibilitat de repetir la prova o les proves escrites tipus exàmen realitzades al llarg del curs.
- * Qualsevol particularitat o excepció a aquesta normativa haurà de rebre prèviament el vistiplau del professor.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENENTATGE

Assistència i participació a les classes, tutories, seminaris i visites a museus.

Exercicis escrits (treball, ressenya, documentació...)		
Prova o proves escrites		

9- Bibliografia i enllaços web

LECTURES OBLIGATÒRIES

- Dossier de lectures sobre articles diversos i capítols de la bibliografia que s'esmenta en aquest programa i que fan referència al temari.
- RICO, JUAN CARLOS (2011). Museos: del templo al laboratorio. La investigación teórica. Sílex ediciones S.L.(Madrid).

BIBLIOGRAFIA RECOMENADA

- ALCALDE, G; BOYA, J; ROIGÉ, X (2010). Museus d'avui. Els nous museus de societat. Girona. ICRPC.
- LORD, BARRY Y DEXTER LORD, GAIL (2010, 5è edició). Manual de gestión de museos. Barcelona. Eitorial Ariel.
- LEÓN, AURORA (2010). El museo: teoría, praxis y utopia. Madrid. Ed. Catedra.
- RICO, JUAN CARLOS (2008). La caja de cristal:un nuevo modelo de museo. Ediciones Trea, S.L. (Gijón).
- MUÑOZ VIÑAS, S (2003). Teoría Contemporanea de la restauración. Madrid: Síntesis
- PÉREZ SANTOS, E (2000). Estudio de visitantes en museos –metodología y aplicaciones-. Gijón: Trea, SL
- ALONSO FERNÁNDEZ, L (2002). Introducción a la nueva museología. Madrid: Alianza Editorial – Arte y Música-
- BOLAÑOS, M (2002). La memoria del mundo. Cien años de museología 1900-2000. Gijón: Trea, SL
- DAVALLON, J (2000). L'exposition a l'oeuvre. Stratégies de communication et médiation symbolique. París: L'Harmattan
- BORONAT, MJ (1999). La política d'adquisicions de la Junta de Museus 1890-1923. Barcelona: Junta de Museus de Catalunya – Publicacions de l'Abadia de Montserrat (Monografies de la Junta de Museus de Catalunya, 1)

- KOTLER, NEIL; KOLTER, PHILIP (2001). Estrategias y marketing de museos. Barcelona: Ariel – Patrimonio Histórico
- HIDALGO CUÑARRO, JM; coordinador (1996). "Actas del col.loquio internacional sobre la conservació preventiva de bienes culturales". Vigo: Diputación Provincial de Pontevedra
- DDAA (1998). Manual jurídic dels museus. Qüestions pràctiques. Madrid: Diputació de Barcelona i Marcial Pons Ediciones Jurídicas y Sociales, SA
- ALONSO FERNÁNDEZ, L; GARCÍA FERNÁNDEZ, I (2001). Diseño de exposiciones. Concepto, instalación y montaje. Madrid: Alianza Editorial. Arte y Música
- HERNÁNDEZ, F (1998). Manual de museología. Madrid: Editorial Síntesis
- HERNÁNDEZ, F (1998). El museo como espacio de comunicación. Gijón: Ediciones Trea, SL
- Revista del Castell-Ecomuseu Urbà de Rubí (2002). " Identitats de Rubí", núm.1. Rubí: Ajuntament de Rubí
- DDAA (2001). Gestión de proyectos culturales. Análisis de casos. Barcelona: Ariel Practicum
- DDAA (2001). Debates sobre arte " Los museos y la conservación del patrimonio". Madrid: Fundación BBVA.
- BALLART HERNÁNDEZ, JOSEP (2007). Manual de Museos. Madrid: Editorial Síntesis.
- Revista Catalana de Museologia (2004). "Mnemòsine" . Núm.1.Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya – Museu d'Història de Catalunya i Associació de Museòlegs de Catalunya-
- Revista Catalana de Museologia (2005). "Mnemòsine" . Núm.1.Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya – Museu d'Història de Catalunya i Associació de Museòlegs de Catalunya-
- MONTANER, JOSEP M. (2003). Museos para el siglo XXI. Barcelona. Ed. Gustavo Gili,SA.
- SANTACANA MESTRE, JOAN; SERRAT ANTOLÍ, NÚRIA (coords.) (2005) Museografia didáctica. Barcelona. Ed. Ariel,
- MONTANER, JM. (2001) "El museo como espectáculo arquitectónico". Barcelona, Metròpolis Mediterrània, 55. Quadren Central.
- BAZTAN, C. (1997) Museos españoles. La renovación arquitectónica. Madrid. Ministerio de Educación y Cultura.
- FRANCESCO DAL CO; TOM MUIRHEAD. (1992) Los museos de James Stirling, Michael Wilford y Asociados. Colección de arquitectura. Ed. Electa, España
- RICO, JUAN CARLOS.(1999) Los conocimientos técnicos: museos, arquitectura, arte. Madrid. Sílex Ediciones
- KISSEL, E; DÍAZ PEDREGAL, P; MONIER, V. (2006) "Concepció i gestió dels magatzems de museus". Col·lecció: museus documentació. Barcelona. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.
- Ètnic : de les cultures tradicionals a la interculturalitat / Comissària: Carme Fauria. --Barcelona : Museu Etnològic, DL 2006: 166 p. : il. col. ; 29 cm. --84-7609-548-1. B-061.4 MEB
- Interpretar el patrimoni : guia bàsica. --Barcelona : Diputació de Barcelona, 2006: 138 p. : il. ; 24 cm. -- Estudis; 1. --84-9803-155-9. C-726 INT
- Tecnologías para una museografía avanzada : 1r. encuentro internacional : Madrid, 21, 22 y 23 noviembre de 2005 / Comité organizador: ICOM-España ; Comité científico: Leticia Azcue, Rafael Azuar, Amparo Sebastián. --[Madrid] : ICOM-España, 2007: [150 p.] : il. ; 24 cm. --Bibliografía. --84-935584-0-6. CU-069 TEC
- Adult Education and the Museum : final report on the Socrates Project TM-AE-1-995-DE-1 supported by the DGXXII of the European Commission / edited by Brian Martin. --Bonn : The Institute for International Cooperation of the German Adult Education Association, 1999: 175 p. ; 21 cm. -- International perspectives in adult education; 23. --3-88513-846-8. CU-069 ADU
- Museu d'Història de Catalunya, 1996-2006 / Direcció: Jaume Sobrequés i Callicó. --Barcelona : Museu d'Història de Catalunya, 2006. --1: 259 p. : il. col. ; 30 cm. --84-393-7358-2. C-069 MHC 0
- Museo do Castro de Viladonga : Castro de Rei, Lugo / Felipe Arias Vilas, Mª Consuelo Durán Fuentes. -- Santiago de Compostela : Xunta de Galicia. Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, DL 1996. --1: 252 p. : il. ; 30 cm. --Textos en castellà, francès i alemany. --84-453-1697-4. A-904 (069) ARI 1
- Museos locales y redes de museos : actas de las IX Jornadas de Museología, Gijón, 6-8 Octubre, 2005 / Organizan: Asociación Profesional de Museólogos de España, Fundación Municipal de Cultura, Educación y Universidad Popular. Ayuntamiento de Gijón : Asociación Profesional de Museólogos de España, 2006. -- 1: 188 p. ; 24 cm E-069 MUS
- Riviére, G.H (1993). La Museología. Curso de museología, textos y testimonios. Madrid: Akal- Arte y Estética-

WEBS

www.musealia.com

www.ac.upc.edu/museu/index.ca.html

www.nuevamuseologia.com

[www.icom.museum](http://icom.museum) : http://icom.museum/hist_def_eng.html

www.unesco.org

www.patrimonio-mundial.com

www.cultura.mecd.es

www.gencat.net

www.diba.es

www.museologia.net

www.apme.es

www.aegpc.org

www.amc.org

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE